

Fotol Eero Post [Tanni kauplusest](#)

Sae valik tasub põhjalikult läbi mõelda

Toomas Šalda

Enamikus majapidamistest läheb aeg-ajalt tarvis saagi. Sageli piisab käsisaest, aga kui aed nõuab oma ning vahel on tarvis ka midagi toekamat lõigata, jõuavad mõtted kaasaegsemate valikute juurde.

„Töökal taluperemehel võib vaja minna mitut erineva funktsiooniga saagi, aga eramus või korteris saab vähemaga hakkama. Variante on palju. Meiegi valikus on kett-, ketas-, ots-, tikk- jne edasi saed täiesti olemas, lisaks saab igaüks valida, millise toite pealt tema tööriist tööd teeb. Mida tahetakse lõigata, milliseid ja kui täpseid lõikeid on vaja teha, kui suurt koormust tööriist peab taluma, eks nendest asjadest tulebki valikut tehes lähtuda,“ ütles osaühingu Tööriistamaailm juhatuse liige Taavi Oruväli. Paljud tööd on sellised, mida saab teha nii ühe kui teise saega, näiteks oksalõikuseks sobib väga hästi otssaag, aga ka kettsaag, millegi lammutamiseks on jälle parem ots-, palgi juppideks lõikamiseks kett-, täpse lõike tegemiseks tikksaag. Universaalseimat saetüüpi ei tahtnud Oruväli välja tuua, sest on suur vahe, kas ostja elab korteris, kus tal on rohkem rakendust tikksaele, või on vaja mitukümmend ruumimeetrit palke juppideks saagida. Viimasel juhul on parim lahendus ikkagi bensiinil töötav kettsaag. „Kodukasutajale võin soovitada meiegi valikus olevaid multitööriistu,

millega saab päris palju ära teha, eriti näiteks kodu remontides. Alati tasub müüjatega nõu pidada,“ soovitas Oruväli.

„Kui saagi on vaja ainult koduaias okste või mingi lauajupi lõikamiseks, ei ole ju vaja mingit võimsat saagi. Aga kui tahad juba ise küttepuid teha, neid tükeldada või saega metsas käia, tuleb tõsisema tööriista poole vaadata,“ selgitas Pärnus Husqvarna tooteid müüva ja hooldava [Tanni kaupluse](#) müügijuht Eero Post.

„Kuni kahe kilovattise võimsusega saest peaks kodutarbimises piisama, suurem võimsus õigustab end suuremate koormuste puhul, näiteks metsas. Siis tuleb lisaks kilovattidele mängu ka sae ehitus ja selle valmistamiseks kasutatud materjalid. Kodutarbijatele mõeldud saagide katted on tehtud komposiitmaterjalist, et need oleks kergemad ja odavamad, aga sellised saed ei kannata pikalt suuri koormusi, päev läbi metsas puid lõigates võib väiksema võimsusega ja soodsam saag lihtsalt kätte ära laguneda. Mõne palgi saab sisuliselt iga saega läbi lõigata, aga selleks tuleb varuda aega. Kui kett on terav, saab tark inimene alla paarisaja euro maksva saega enamiku töid ära teha. Väiksemate saagide puhul tuleb arvestada sedagi, et ketikiirused on aeglasemad. Metsamehed ei saa kaua ühe männi ümber tantsida, neil on keti- ja üldse kiirus oluline, aga põhimõtteliselt saab vajadusel kodusaega rahulikult toimetades sama töö tehtud. Paljud meie kliendid ostavad saage paraja võimsuse varuga, halba see kindlasti ei tee.“

Bensiin, elekter või aku?

Enamus saagidest ja üldse tööriistadest on tänapäeval saadaval ka akutoitel.

„Akud on piisavalt võimsad, et kliendid eelistaks akutööriistu. Kodukasutaja jaoks hakkavad bensiini- ja juhtmega tööriistad tagaplaanile jääma.

Bensiinisaed jäävad metsameeste töövahendiks,“ oli Oruväli veendunud. Kuna Tööriistamaailma valikus on palju eri tüüpi saage, sai ta kinnitada, et eri saetüüpide müüginumbrite suhe pole aastate lõikes märgatavalt muutunud, aga tendents, et eelistatakse akusid, on ilmselge.

Et juhtmega elektrisaag on peagi minevik, oli veendunud ka Post:

„Elektrisaagide miinus on jätkuvalt asjaolu, et need ei kannata pikki koormusi, nendega ei saa jämedaid kaikaid ühe hingetõmbega juppideks lasta. Akusaage on juba selliseidki, millega saab lühema aja jooksul metsaski hakkama.“

Elektrisaagide sisuliselt ainus eelis on madal hind, liikumisvabadust pakkuv akusaag on kaks-kolm korda kallim. Husqvarna akusaagide täiskomplektide hinnad algavad [Tanni kaupluses](#) 329-st eurost. Samas on akusaagide võimsus tänaseks juba järele jõudmas bensiinisaagidele.

Akude kasuks räägib seegi, et üht akut saab kasutada paljude tööriistadega. „Kui olete näiteks ostnud Makita 18-voldiste akudega trelli, siis samad akud sobivad teistele Makita 18-voldistele tööriistadele. Kui teil läheb vaja tikksaagi, saate aku arvelt kokku hoida. Sel põhjusel jäädakse sageli kindlaks ühele kaubamärgile,“ selgitas Oruväli.

Postini on aga jõudnud info, et lähiaastatel muutuvad kodutarbijatele mõeldud tööriistaakude kinnitused standardseks, mis tähendab, et sama akut saab kasutada erinevate tootjate tööriistadega, nii nagu see praegu on enamiku telefonide puhul. Nii et tarbija jaoks muutub valiku tegemine vabamaks. Profiriistadel jäävad kinnitused esialgu tootjapõhiseks.

Ohtlik tööriist

Post rõhutas, et saag on üks ohtlikumaid tööriistu, turvavarustus võib küll olla, aga üks vale liigutus võib ikkagi palju pahandust tekitada, kasutusjuhendeid ei tasu ignoreerida. Enne sae kasutamist tuleb ohutusreeglid ja peamised töövõtted endale selgeks teha. Saega ei saa töötada hooletult, tööpinnad peavad olema puhtad, midagi ei tohi olla ripakil, saag peab kindlalt käes püsima. „Sa ei tohi hakata juhtplaadi otsaga oksa läbi lõikama, sest siis on tagasilöökk karm ja kui sul miski selja taga juhtub olema ning sa kukud, võib end väga tõsiselt vigastada,“ tõi Post näite. Elektri- ja akusaagide puhul kehtib küll nõue, et kett peab seiskuma ühe sekundi jooksul, aga ettevaatust ja mõistust on ikkagi vaja. Bensiinimootoril on teised nõuded ja omadused, neid võiks kasutada veidigi kogenumad saagijad.

Sae töökorras oleku eest hoolitsedes on märksõnadeks terav ja õlitatud kett, õige kütus, mõistlik koormus ja puhtus. Bensiinisaag ei talu pikka täisgaasi ja lõigete vahepeal tuleb vabastada gaasipäästik, elektri- ja akusaagidel on peal koormuskaitse. Bensiinisaagidel tuleb jälgida, et õhu- ja kütusefiltrid oleks puhtad, elektrisaagide puhul kiputakse ketiõlipaagi täitmist unustama, ilma õlita on sae koormus mitu korda suurem. Bensiinisaagide puhul peaks eelistama spetsiaal- ehk alkülaadbensiine, need säilivad kaua ja põlevad paremini, aga on paraku kordades kallimad.

Nii Oruväli kui Post soovitasid võimalusel eelistada tuntud kaubamärkide tööriistu, millega kaasneb tehasepoolne garantii ja korralik hooldusvõrk.

„Müügil on palju odavaid, aga ebakvaliteetseid tooteid. Paljud ütlevadki, et need on mõeldud ühekordseks kasutamiseks,“ kommenteeris Oruväli.

Tundmatu firma saag võib olla odav, aga varuosi pole saada, hooldussüsteem puudub ja nende müüjad ei hakkagi sageli midagi parandama või uurima, lihtsam on uus samasugune toode laost võtta ja kliendile ulatada. Lisaks räägib

end juba tõestanud tootjate kasuks madalam vibratsioon ja müratase, parem töökindlus, turvalisus, akude kestvus, sama akuga töötavate tööriistade valik jne.